

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อความสนใจในรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ปีการศึกษา 2527 จำนวน ๑๐๐ คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มจากจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด ซึ่งมีจำนวน 89,855 คน แล้วสุ่มมาร้อยละ 1 ของจำนวนทั้งหมด โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแยกประเภท ตามประเภทของโรงเรียนคือ โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถครอบคลุมโรงเรียนภาครัฐบาลและเอกชน ทั้งชายและหญิง อันได้แก่ โรงเรียนดังต่อไปนี้

- โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- โรงเรียนวัดอมรินทราราม
- โรงเรียนประถมนนทบุรี
- โรงเรียนพิบูลย์อุปถัมภ์
- โรงเรียนสายน้ำทิพย์
- โรงเรียน เทพวิทยา
- โรงเรียนอัสสัมชัญ

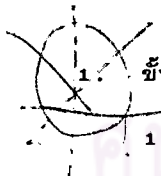
- โรงเรียนเขมะศิริอนุสรณ์
- โรงเรียนศุภวารณ

แล้วสุ่มตัวอย่างแต่ละประเภทโดยอาศัยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีระบบ (stratified systematic random sampling) โดยนำรายชื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ของทั้ง 10 โรงเรียนดังกล่าว มาเรียงแถวกันเพื่อทำการสุ่มตัวอย่าง โดยคัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้จำนวน 30 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน รวมจำนวนทั้งหมดจาก 10 โรงเรียน เป็น 900 คน โดยครอบคลุมทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยเฉลี่ยเท่า ๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวน 65 ข้อ เป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อความที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีผลต่อความสนใจในรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เช่น วิธีการเสนอรายการ ลักษณะ และเนื้อหาของรายการ ช่วงเวลาในการเสนอรายการ ผู้ดำเนินรายการ (พิธีกร) สื่อการโฆษณา สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ขั้นการศึกษานำ

1.1 การศึกษานำได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการ ผู้ปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ และเด็กนักเรียน เพื่อจะได้สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

1.2 ออกแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำนวน 7 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากขึ้นในการจัดทำข้อกระทง

1.3 นำข้อความที่ได้มาทั้งหมดมาสร้างเป็นข้อกระทงในแบบสอบถาม

ถามในรูปของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ให้ครอบคลุมองค์ประกอบ 6 กลุ่ม
ได้แก่

- ก. วิธีการเสนอรายการ
- ข. ลักษณะและเนื้อหาของรายการ
- ค. ช่วงเวลาในการเสนอรายการ
- ง. ผู้ดำเนินรายการ
- จ. สื่อการโฆษณา
- ฉ. สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

2. ชั้นศึกษาขององค์ประกอบ

2.1 จัดทำแบบสอบถามปลายปิดโดยยึดองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน

ข้างต้นประกอบด้วยคำถามทั้งสิ้น 65 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้คือ

- ส่วนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ
- ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วง เกี่ยวกับความคิดที่เกี่ยวกับความสนใจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 58 ข้อ ซึ่งเป็นเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการเสนอรายการ 10 ข้อ ลักษณะและเนื้อหาของรายการ 14 ข้อ ช่วงเวลาในการเสนอรายการ 8 ข้อ ผู้ดำเนินรายการ 10 ข้อ สื่อการโฆษณา 8 ข้อ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก 8 ข้อ

ในการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบจะประเมินว่า ข้อความที่ให้นั้นเกี่ยวข้องกับความสนใจในรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก อยู่ในระดับใด โดยมาตราส่วนในแบบสอบถาม จะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ก. เกี่ยวข้องมากที่สุด ให้ระดับความสำคัญ 5
- ข. เกี่ยวข้องมาก ให้ระดับความสำคัญ 4
- ค. เกี่ยวข้องปานกลาง ให้ระดับความสำคัญ 3
- ง. เกี่ยวข้องน้อย ให้ระดับความสำคัญ 2
- จ. เกี่ยวข้องน้อยที่สุดหรือไม่เกี่ยวข้องเลย ให้ระดับความสำคัญ 1

2.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลอง ใช้ (try out) กับ

นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาความเที่ยง โดยใช้สูตรการหาความเที่ยงแบบสัมฤทธิ์อัลฟาของครอนบาค (ประคอง กรมสูตร 2524 : 61) ได้ค่าความเที่ยงเป็น 0.88 ซึ่งมีความเที่ยงสูงพอที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้

✓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยอ่านคำถามให้กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบทันที และชี้แจงข้อสงสัยในกรณีที่ไม่เข้าใจคำถามด้วย ดังนั้นจึงสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป

✓ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส-เอ็กซ์ ซีรีส์ 1.0 (SPSS-X Release 1.0-Statistical Package for the Social Sciences Version X Release 1.0) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วทำการวิเคราะห์และเสนอข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

✓ 1. ข้อมูลส่วนตัวด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 2.1 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 58 ตัว โดยใช้สูตรของเพียร์สันโปรดัก โมเมนต์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.2 ทำการสกัดองค์ประกอบโดยวิธีองค์ประกอบสำคัญ

2.3 ทดแทนองค์ประกอบที่ได้แบบออร์โธกอนอล ด้วยวิธีนารีแมกซ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย